

Misschien een Kans ?

Henk van der Leest

Op 1 februari 2012 ontving ik een e-mail van een medewerker van de gemeente Castricum. Die begon met de vraag: "Misschien een kans?". De ambtenaar deelde in zijn e-mail mee dat het project Paulusschool in Castricum zou worden gebouwd onder bepaalde ecologisch principes, waarvoor de bouwer voor bepaalde ecologische ingrepen punten kon verdienen. Zijn vraag aan mij was of de Vogelwerkgroep daar ideeën over had en, zo ja, dan wilde hij ons wel in contact brengen met de bouwer. Ik antwoordde dat ik wel in contact wilde komen met de bouwer, Exploitatie Maatschappij Egmond (voorheen Van der Gragt; hierna: EME II of de bouwer) om te vernemen wat het idee en de mogelijkheden waren. Het eerste gesprek vond plaats op maandag 13 februari op het kantoor van EME II in Assendelft met de heer Koen van der Maat, projectmanager van het project Paulusburcht. Die legde mij uit dat EME II aan de Eerste Groenelaan in Castricum een basisschool met daarboven 15 appartementen ontwikkelde, de Paulusburcht. De bouwer was met de gemeente Castricum overeengekomen, te voldoen aan bepaalde duurzaamheids-criteria volgens de richtlijnen van Breeam. Een van de onderdelen waaraan de bouwer zich had verbonden om aan te voldoen, was het onderdeel 'Planten en dieren als medegebruiker van het plangebied'. Met als doel: Het stimuleren van het treffen van inrichtingsmaatregelen ten behoeve van het duurzame medegebruik van het te ontwikkelen gebouw en de open ruimte door inheemse plant- en diersoorten.

Voor advies over dit onderdeel had Koen van der Maat contact gezocht met de gemeente Castricum, die hem vervolgens had doorverwezen naar de VWG Midden-Kennemerland. Grotere gemeenten hebben vaak een ecoloog in dienst die bouwers instructies geeft over waar ze rekening mee moeten houden en welke voorzieningen ze moeten treffen. Castricum heeft dat niet en daarom had de ambtenaar aan VWG gedacht. De werkgroep RO timmert kennelijk niet voor niets aan de weg! Tijdens het gesprek werd mij duidelijk dat de bouwer serieus werk wilde maken van het inrichten van gelegenheid voor dieren als medegebruiker en dat het niet zou gaan om het ophangen van een paar nestkastjes. Dat zou overigens ook niet voldoende geweest zijn want de eis is dat het gaat om "duurzaam medegebruik". Tijdens het gesprek kwamen bouwtekeningen en een brochure op tafel aan de hand waarvan mijn eerste gedachten uitgingen naar het aanbrengen van onderkomens voor

Gierzwaluwen en/of vleermuizen. Aan het eind van het gesprek zagen we beiden de mogelijkheid om met elkaar verder te gaan. Misschien een kans? Ja dus! We spraken af dat Koen bouwtekeningen en een brochure van het project zou sturen en dat ik ter zake kundige leden binnen de VWG zou benaderen om de mogelijkheden voor het aanbrengen van onderkomens voor Gierzwaluwen (en eventueel andere vogels) en vleermuizen te onderzoeken. Verder werd afgesproken om een bezoek aan de bouwlocatie te brengen om de situatie en de mogelijkheden ter plaatse te beoordelen.

Deskundigheid en aanpak

Ik benaderde Arend de Jong en Peter Mol vanwege hun deskundigheid op het gebied van vleermuizen en gierzwaluwen, en Peter Huijbrechts vanwege zijn kennis op het bouwtechnische vlak. Gaandeweg bleek die kennis van onschatbare waarde om het traject tot een goed einde te brengen. Op dinsdag 21 februari 2012 kwamen we voor het eerst bij elkaar om aan de hand van de bouwtekeningen en de brochure van het project, en documentatie over onderkomens voor gierzwaluwen en vleermuizen, een eerste inventarisatie te maken van de mogelijkheden voor deze soorten. Daarbij werd rekening gehouden met de specifieke eisen en voorkeuren van de desbetreffende soorten en de duurzaamheid van de te kiezen oplossing. Op vrijdag 24 februari 2012 brachten we een bezoek aan de locatie waar we samen met Koen van der Maat van EME II, de bouwer, ter plekke de mogelijkheden bekeken. Naast onze eigen kennis en ervaring consulteerden we ook de Nederlandse Zoogdiervereniging en Gierzwaluw Bescherming Nederland en hebben we daar documentatie opgevraagd.

Conclusies en advies

Gierzwaluwen

Onze conclusie was dat de oostgevel van de Paulusburcht de meest optimale plek zou zijn voor het aanbrengen van nestgelegenheden voor Gierzwaluwen. Algemeen geldt voor het ophangen en aanbrengen van nestkasten voor vogels dat die bij voorkeur op het noorden of het oosten worden aangebracht. Dit met het oog op te warme omstandigheden bij bevestiging op het zuiden of het westen, waardoor eventuele jongen omkomen. Meest duurzame oplossing voor het verstrekken van nestgelegenheden zou het gebruik van inmetselfneststenen zijn. Ook

bouwtechnisch en esthetisch leek ons dit de beste oplossing omdat volstaan kon worden met invliegopeningen van beperkte afmeting (max. 65 mm breed en 30 mm hoog). De oostgevel zou plaats kunnen bieden aan 12 – 15 nesten (Gierzwaluwen zijn koloniebroeders). De nestkasten zouden op een hoogte vanaf ca. 6.50 m en hoger moeten worden aangebracht. Rekening moest worden gehouden met uitstekende randen, die voor Gierzwaluwen het effect zouden kunnen hebben dat die de aanwezigheid van mogelijke predatoren veronderstellen, en in de toekomst met een blijvende vrije aanvliegroute.

(Gierzwaluwkoloniekast nr. 17A, leverancier in Nederland Waveka)

Vleermuizen

De meest optimale plek voor het aanbrengen van vleermuizenonderkomens zouden de west- en zuidgevel van de Paulusburcht zijn. De meest optimale oplossing zou een onderkomen in de spouw zijn. Een goed alternatief zouden prefab vleermuiskasten zijn, die op de markt verkrijgbaar zijn. Deze kasten kunnen zichtbaar of onzichtbaar in de muur worden gemetseld. Nadeel was dat deze kasten wel geschikt zouden zijn

om te dienen voor paar- en zomerverblijfplaatsen maar niet als kraamverblijfplaatsen; tenzij ze geschakeld zouden worden. De westgevel zou plaats kunnen bieden aan 12, de zuidgevel aan 3 geschakelde vleermuiskasten. De kasten zouden moeten worden aangebracht op een hoogte van bij voorkeur vanaf ca. 10 m. Een derde alternatief, waar de architect mee kwam, waarbij vleermuiskasten op de muur worden bevestigd met schroeven, werd door ons afgewezen omdat die niet duurzaam zou zijn en daarmee niet zou voldoen aan het criterium van “duurzaam medegebruik” volgens de Breeam richtlijnen.

Overeengekomen oplossingen

Na intensieve correspondentie via e-mail en na twee gesprekken op locatie met Koen van der Maat kwamen we op 22 maart de volgende oplossingen overeen. Deze oplossingen zijn intussen gerealiseerd.

Nestgelegenheid voor Gierzwaluwen:

Nestgelegenheid voor Gierzwaluwen in het hoge bouwdeel van de oostgevel. Er zijn 5 gierzwaluwkoloniekasten geplaatst met elk 3 invlieg openingen. De hoogte waarop ze geplaatst zijn en de verdeling van de nestkasten is in overeenstemming met onze wensen.

Onderkomens voor vleermuizen:

Onderkomens voor vleermuizen in de west- en in de zuidgevel. Om de onderkomens geschikt te maken voor kraamverblijfplaats zijn 5 combinaties van 3 geschakelde kasten geplaatst, 4 in de west- en 1 in de zuidgevel. De hoogte waarop ze geplaatst zijn en de verdeling is in onze ogen niet de meest optimale maar wel acceptabel.

Zowel de kasten voor Gierzwaluwen als die voor vleermuizen zijn zichtbaar ingemetseld.

Het door ons opgestelde advies en de overeengekomen oplossingen hebben we op papier gezet en ondertekend. Het is eveneens ondertekend door Koen van der Maat van EME II, de bouwer, en door de betrokken ambtenaar van de gemeente Castricum. Het is als bijlage opgenomen in de natuurrapportage voor Breeam. Wat nog moet gebeuren is het verrichten van de eindtoets door een erkend ecooog.

(Vleermuizenkoker 2FR, leverancier in Nederland Waveka)

Bij de ondertekening zei Koen van der Maat dat hij veel van ons had geleerd. In veel plaatsen krijgen bouwers de opdracht om Gierzwaluwkasten te plaatsen. Maar niemand – ook de ecologen in dienst van de gemeenten niet - had hem verteld dat nestkasten niet op het zuiden moeten worden geplaatst. Ook voor ons was het een leerzaam traject. Waarbij belangrijk is dat niet alleen deskundigheid op het gebied van vogels en, in dit geval ook van vleermuizen, noodzakelijk is maar dat ook kennis van de bouwtechnische aspecten in een traject als dit onmisbaar is.

Wij hebben ons best gedaan om samen met de bouwer de meest optimale omstandigheden te creëren voor de Gierzwaluwen en vleermuizen. Natuurlijk is dat geen garantie voor succes. Hoopgevend is dat Peter Mol deze zomer al enige Gierzwaluwen in de buurt zag vliegen.

Excursie Oostvaardersplassen, 20-5-2012

Huub Huneker

De hele ochtend regende het met tussenpozen flink. Bij de Lepelaarsplassen begon het. De oksel Oostvaardersdijk/fiets-wandelpad naar de observatiehut is al jaren, net als nu, erg soortenrijk aan vogels. Zangers als Groenling, Tuinfluiter, Zwartkop, Tjiftjaf en Fitis in het wilgengeboomte en Grasmus, Kneu, Putter, Heggenmus en Kleine Karekiet in de struiken, bramen en het riet daaronder. Op en boven het plasdrasweiland 2 Grote Zilverreigers, 2 Bosruiters en een adulte man Bruine Kiekendief.

In de hut hadden we langdurig regen. Vlakbij ons zwommen twee paar Tafeleenden, 2 paar Krakeenden, en 7 mannetjes Kuifeenden vertoonden imponeergedrag tegenover 2 vrouwtjes. Voor de hut, op het kleine eilandje, was het druk. Tien nesten van Blauwe Reigers herbergden 30 grote jongen die hun ouders nagenoeg molesteerden direct nadat die met een volle krop op de nesten landden. Circa 50 Boeren- en 2 Oeverzwaluwen kriskrasten boven de plas. Op het moment dat het hard regende zaten ze dicht bij elkaar op de takken van een grote vlierstruik.

Later, op de uitzichtheuvel van het Jan van den Boschpad, merkten we dat het droog wilde worden. We hoorden hier een Roerdomp hoempen en konden onmogelijk zeggen hoever dat beest bij ons vandaan zat. In het uur dat we hier waren, zagen we 6 Lepelaars, 2 Buizerds, 3 Bruine Kiekendieven en 150 Slobeendmannen. De vrouwtjes zaten waarschijnlijk op de nesten, ergens in de grote ruimte voor ons. Wat een prachtplek is dit toch. Als je hier bent, neem er ruim de tijd voor, het levert altijd wat op!

Op de grote Praambult was het droog en benauwd. Hier veel grote grazers (Edelhert, Konikspaar en Heckrund), 2 struinende Vossen en een kraaiennest met 3 flinke jongen erop, die enkele malen door de ouders gevoerd werden. Even voorbij de kleine Praambult liggen de zogenaamde "veeroosters". Een plek waar vrijwel elke winterperiode een Klapekster gezien wordt. Tot ieders genoegen zagen we vlakbij een Koereiger op de rug van een Konikspaar staan. Een goed uitkijkpunt bleek dit, want tweemaal vloog de Reiger van de merrie naar de grond en pakte een flinke kikker en verorberde die. Beeld van de dag: een prachtige Koereiger op de rug van het Konikspaar terwijl een veulen bij haar dronk.

Quackjeswater, een afgelaste excursie, 17-6-2012 !

Huub Huneker

17 Juni 2012, 6.00 uur station Castricum. Het waaide er met een kracht van 7 Beaufort, met soms uitschieters naar 8. Met 300 km vice versa voor de boeg, zover in het seizoen (afnemende vogelzang van zangvogels), besloot ik deze excursie niet door te laten gaan. Dat was voor de 6 hoopvol gestemde deelnemers geen prettige mededeling ! Om niet meteen weer huiswaarts te keren, kozen we voor een bezoek aan de Bakkumse Karpervijver en omgeving. Vanachter het kijkscherm zagen we wat Meerkoeten en hoorden vooral de Brandganzen luidruchtig te keer gaan. Een prachtig gekleurde Mandarijneend zwom voor ons langs en koos beschutting onder de takken van laag boven het water hangend struikgewas. In het omringende loofbos hoorden en zagen we Boomkruiper, Vink, Grote Bonte Specht en Zwartkop. Een Zanglijster floot luidruchtig in zijn tweede of misschien wel derde zang-periode alsof er helemaal geen wind stond. Een zingende Fluitier was een verrassing en leerzaam. Inmiddels waren we aangekomen bij de Wei van Brassier. We liepen uit de dekking van het bos en ervoeren toen hoe hard het werkelijk waaide. Het bleek erg onprettig vogels kijken zo, daar waren we het allemaal over eens. Net als op de heenweg keken we op de terugweg naar de kenmerken van bomen, struiken en kruidachtige wilde planten. En dat maakte het toch allemaal waard om vroeg op te staan en er het beste van te maken.

Excursie naar 'Midden-Elbe' en Havelland, 20/26-5 2012

Verslag door deelnemers, samengesteld door Renie van der Werf

In deze week (zondag tot zaterdag) hadden we een excursie naar het gebied van 'Midden-Elbe' in Duitsland. Dit uiterwaardengebied ligt rond de voormalige grens tussen West- en Oost-Duitsland. Ten gevolge van die historie heeft daar nauwelijks economische ontwikkeling plaatsgevonden, en zo kon de regio uitgroeien tot een zeer vogelrijk natuur-paradijs. Je vindt er een grote variatie aan landschapstypen: overstromingsvlakten, moerassen, plasjes, weilanden, akkers, bos- en heidepercelen. De gepentekende plattegrond in dit verslag is van Jaap Olbers. Het gebiedleent zich ook érg goed voor een korte vogel-, fiets- en wandelvakantie, u zult er zeker van genieten!

We logeerden in een uitstekend pension, 'Lindenhof', in het dorpje Pevestorf, gelegen in het hart van het prachtige vogelgebied. Van daaruit werden de excursies gedaan met (huur)fiets, wandelend, of met de auto. Ook hebben we een dag 'Havelland' bezocht. In dit gebied, 130 km van Pevestorf, bevindt zich o.a. een reservaat voor Grote Trappen. Een uitgebreidere gebiedsbeschrijving staat verderop in dit verslag. De groep bestond uit 12 personen, 3 dames en 9 heren. Het vervoer vond plaats met één huurbusje en één personenauto. De heenweg (7 uur tot ca. 15.30 uur) liep via Osnabrück en Hannover, de terugreis via ongeveer dezelfde route. Beide ritten verliepen soepeltjes. Het weer was overwegend erg goed. Omdat het gebied een relatief droge periode had gehad, was het aantal steltlopers en moerasvogels wat onder de maat. Maar iedereen was dik tevreden met de 127 vogelsoorten die we wél hebben waargenomen. Een lijst van waargenomen soorten is in dit verslag opgenomen. Onze, zeer gewaardeerde, excursieleider was Kees Roselaar.

Zondag 20 mei, eerste middag

Marjo Olbers

Zondagmiddag om kwart voor vier werden we enthousiast ontvangen door het personeel van de Lindenhof. Alles was goed geregeld, de kamer-sleutels lagen al op naam. Dus konden we om 16.15 uur op weg om de omgeving te verkennen. Het pad langs de Lindenkrug liep al richting de Elbe-dijk. De zon scheen volop. Bloeiende bermen met Smeerwortel, grassen en Ereprijs. En de Veldleeuwerik jubelde. Langs de weg stonden rechts enorme oude Eiken en links van de weg het ritsende geluid van de Ratelpopulier, de bloemschermen van de Gelderse Roos. Fietsende Hollanders gaven ons een tip waar we de Buidelmees konden vinden. Bij de '4^e betonplaat' van de Elbe-dijk in een open plek in een wilg! Dat was voor later in de week. In het eerste weiland ontdekte Kees 2 Kraanvogels, wel wat ver weg nog. Op de terugweg waren ze beter te zien, nu ontdekten we 2 jonge Kraanvogels ertussen. Een Rode Wouw konden we goed volgen. Even verderop stond de kijkhut met uitzicht op de 'Pevestorfer Wiesen'. Wat oud riet op de voorgrond met links een plasje, her en der verspreid staande struiken (mooie zangpost), en de bosrand op de achtergrond. Op ooghoogte konden we de libellen volgen. Aan het eind van het pad stond een oude schuur met een nestkast van een Kerkuil. Ik heb nog rondgekeken naar braakballen, niets gevonden. Langs het pad was een veld met Iris Siberica, helder blauw van kleur. Dat is een beschermde plant; men had er een hek om gezet.

Zondag 20 mei, avondwandeling

Marjo Olbers

We hebben heerlijk buiten gegeten onder de Lindenboom. Na een korte rit via Restorf kwamen we bij de 'Gartower See'. Een weids uitzicht over de weilanden. Een hoge uitkijkpost bij het meer, met goed zicht op de Krooneend, Grote Zilverreiger. De Koekoek liet zich horen, maar niet zien. Er waren veel muggen. Renie vond het de moeite waard om even heen en weer te rijden om anti-mug op te halen. Een Duitse dame wees ons 'de Biber', Bever, in een smalle sloot met veel overhangende takken. Ik zag het niet, het leek voor mij op 'n groot stuk boomstam in het water. "Kijk dan", zei Tim, "daar zit z'n kop, hij knabbelt aan een tak". Even later zwom hij weg, maar al gauw waren er twee, tot ik ontdekte dat er een kleintje bij kwam, die duidelijk bij de moeder aan het drinken was. Heel bijzonder. Het volwassen dier richtte zich op (wat was die groot) om bij verse takken te komen. Op de terugweg liepen we via een graspad de bloemenweide in op zoek naar de Kwartelkoning, wat niet lukte.

Maandag 21 mei, vroege ochtend

Marian van Leeuwen

Om 6 uur staat een groep mensen weer klaar in de stralen van de opkomende zon voor de ochtendexcursie. Eigenlijk zouden we om 5 uur moeten starten, het is hier vroeger licht. We lopen het dorp uit langs het hellingbos van de Hühbeck, richting veerpont Lenzen. Vandaar volgen we een stuk de Elbe-dijk met zicht op de 'Pevesdorfer Wiesen'. Bij het hotel spotten we de Groene Specht. In het dorp hangen veel nestkastjes met Kool- en Pimpelmezen en Ringmussen. Bij een echt 'plattelandshoekje', een rommelig erf met o.a. oude hoogstamfruitbomen, zingt de Bonte Vliegenvanger. We zullen hem nog vaker horen. Een ochtendconcert van o.a. Nachtegaal, Groenling, Zwartkop, Boomkruiper, Braamsluiper, Fluiters en Wielewaal begeleidt ons. De laatste hebben we spetterend geel zien vliegen. Kees wijst ons op de Matkopmees, en Renie en Marian horen een Vuurgoudhaan die later in de week door zicht bevestigd wordt. Vanaf de Elbe-dijk hebben we een mooi zicht op de weiden, plasjes, riet en struwelen van de Pevesdorfer Wiesen, een prachtig uiterwaardengebied! We horen regelmatig de roep van de Kraanvogel en zien deze voorname vogels fourageren, met of zonder jongen. De Geelgors is hier een veel voorkomende broedvogel, evenals de Grauwe Klauwier. Een Vos loopt op een draffe door de wei, Ooievaars zijn een alledaagse verschijning evenals de Rode Wouw. We keren op onze schreden terug en komen nog twee Appelvinken en een Grauwe Vliegenvanger tegen. Het is tijd voor ons rijk onbijt.

Maandag 21 mei, overdag

Martine Kamminga

Na het heerlijke ontbijt was het eerst (huur)fietsen passen en beladen. Het was vrijwel windstil en benauwd warm! Daarna gingen we in oostelijke richting langs de Elbe-dijk fietsen. Een landschap van weilanden die vochtig horen te zijn, maar die nu behoorlijk droog waren. Het is een droog voorjaar geweest dit jaar. Toch waren er nog genoeg kleine poeltjes waar het prima toeven was voor de Kleine Karekiet. Die liet zich dan ook goed horen en zien. In het begin al kregen we de Geelgors en de Wielewaal goed in beeld. Om het gele trio compleet te maken, liet een Gele Kwikstaart zich uitgebreid bewonderen: een romig geel lepeltje advocaat in een alleenstaande boom. Maar het grootste klapstuk van dat eerste uur was wel de ontdekking van een stuk of drie Buidelmezen die een nest aan het maken waren. Eéntje daarvan was goed zichtbaar in een wilg. Je moet trouwens goede oren hebben om een Buidelmees te horen. Hij maakt een héél ijl langgerekt piepend geluid. Iedereen wilde hem natuurlijk graag fotograferen en bekijken door de telescoop. Na een kwartiertje besloten we toch wat verder weg te gaan zitten om koffie te drinken. Dan konden de liefhebbers twee aan twee nog even terug om te kijken, om die beesten niet te veel te storen.

Tijdens de koffiepauze op de dijk zagen we voor het eerst een Zwarte Wouw overkomen. Later zouden we ze vaker te zien krijgen. De Rode Wouw was nog vaker te zien (“alwéér een Rode Wouw”). Je werd er bijna blasé van. In de verte zweefde een Zeearend; wij konden hem lang volgen. Na een fietstocht door het smalle, langgerekte stuk bos van het Elbholz, waar je Roodborstjes, Tjiftjaffen, Fitissen, Wielewalen en zo meer kon horen, bereikten we Schnackenburg, waar we op een terrasje een ijsje gingen eten. Daar werden wij uitgebreid vanaf het dak gadeslagen door een Zwarte Roodstaart en een Kneu, met zijn mooie roestkleurige borsttekening. Verder in zuidelijke richting het dijken- en weidelandschap in. Pech! Renie kreeg een lekke band. En wij maar jaloers zijn dat hij als enige met zijn eigen fiets op reis was. Terwijl hij aan het plakken was, installeerden wij ons bij een bankje aan de rivierbocht. Er zat een Zeearend in een alleenstaande boom. Alsof hij op ons had zitten wachten. Overall hoorde je Grote Karekieten in het riet. En Koekoeken. Verderop, in westelijke richting, bereikten wij een grote vogelkijkhut. Van daar kon je het hele gebied goed bekijken. Je keek daar voormalig Oost-Duitsland in. Op een hooibergje zat een echtpaartje Grauwe Klauwier, ook al zo’n vogel die je daar zeer veel tegenkomt. Op een paaltje zat een Paapje. Er piepte een Graspieper en er vlogen Gele Kwikken rond.

We namen een kijkje bij het Monument van het IJzeren Gordijn, daar vlakbij. Twee hoge hekken van metaalgaas tegenover elkaar, met daar tussenin een stukje niemandsland met een groot hondenhok in het midden. Voor de Wiedervereniging liepen daar herdershonden rond, vertelde Kees. Op de hekken waren gezichten van klei aangebracht. Misschien het symbool van de mensen die vermoord zijn toen ze de grens over probeerden te komen? Bij Gummern sloegen we een zijpad in om over het water te kijken. Tot zijn grote verrassing zag Kees een Witvleugelstern vliegen. Die zijn daar zeer zeldzaam. Maar hij was onmiskenbaar: Donkere ondervleugels, witte bovenkant. Hij zag trouwens ook een Tafeleend in het water vlak bij het weggetje. Op de terugweg fietsten we langs Gartow langs een bomenlaan. Ineens ging Renie op de rem staan. Bijna botsing! Ortolaan! Twee zelfs! Drie zelfs! (zo te horen). In de boom boven het fietspad konden we er één goed bekijken. Wat een schoonheid.

Ortolaan

Foto: Tim Walta

Daarna viel de groep uit elkaar. Renie, Marian en ik fietsten achteraan. Ineens hield Renie weer stil. Hij hoorde een Roodborsttapuit. Na enig luisteren en zoeken, konden we hem zien zitten in een boompje in het veld, rechts van de weg naar Pevestorf. Wéér een soort erbij.

Maandag 21 mei, avond

Marian van Leeuwen

Kees stelt, uiteraard geheel vrijblijvend, een avondexcursie voor naar de Nemitzerheide. Dit is een droog struikheidecomplex met open zandige plekken waar de Nachtzwaluw huist. We ontmoeten een Duits echtpaar dat ook op zoek gaat. Het is opvallend hoe enthousiast vogelaars elkaar hier informeren over goede vogelplekken, en wat ze waar gezien hebben. Kees maakt menig praatje, en geeft en ontvangt goede informatie. We gaan ergens zitten en rondom ons heen valt de avond. En ja al vrij vroeg begint het ratelen van deze geheimzinnige vogels, redelijk ver weg. We lopen verder, het echtpaar tegemoet dat er twee heeft zien opvliegen van het zandpad. Wij gaan daar zitten en genieten nog diverse keren van de zang, het ratelen van de Nachtzwaluw. Helaas zien we ze niet vliegen. Wel gaan er grote vleermuizen rondvliegen. Dan horen we een helder, naar het eind versnellend “poe.. poe.. poe.. poe.. poe.. poe..”. “De zang van de Ruigpootuil” stelt Kees vast (Martine, onze kei in het imiteren van vogelgeluiden, kan het zeer goed nadoen. De volgende morgen vraagt Kees haar het te laten horen aan de Duitse vogelaar en deze bevestigt het nog eens). Voldaan keren we terug naar de parkeerplaats waar Kees, als eerste aankomend, nog drie Houtsnippen hoort en ziet. Een prachtig slot van de avond, en na de auto/busrit leggen we ons te ruste onder het genot van Groene Kikker, Boomkikker en Roodbuikvuurpaddengezang.

Dinsdag 22 mei, vroege ochtend

Marian van Leeuwen

Om 6 uur weer present voor het vroege uitje. Met de bus/auto via Gorleben (wel bekend door atoomafvalopslag en vervoersproblemen) naar de boswachterij Prezetzer Landwehr. We hopen op de Zwarte- en Middelste Bonte Specht. Het bosgebied is een voormalig uiterwaardenbos dat in ca. 1200, na de bedijking van de Elbe, binnendijks is komen te liggen en geleidelijk veranderd is in verdroogd beukenbos. Dus nu is het een heel oud bos. In 2002 had men er drie territorium houdende Kleine Vliegenvangers gezien! We maken een mooie wandeling en lopen van Fluiter naar Fluiter. De andere bosvogels laten zich ook niet onbetuigd, waaronder Glanskop, Boomkruiper, Boomklever, Zwarte Mees en Appelvink. Helaas laten de bijzondere spechten en de Kleine Vliegenvanger zich niet horen of

zien; jammer. De zang van de Fluitslager zal een ieder zich tot in lengte van dagen herinneren!

Dinsdag 22 mei, overdag

Jaap Olbers

De dagfietstocht richtte zich op het uiterwaardengebied van de Elbe voorbij Schnackenburg, de 'Alanden' genoemd. In ieder geval stroomt daar de Aland als zijrivier van de Elbe. Zoiets als de Linge. We kwamen eerst langs de eikenlaan en graanvelden, waar we weer de Ortolaan konden bewonderen. Op dat moment vloog er een Wespendif over. Daarna kwam het monument ter herinnering aan het IJzeren Gordijn in beeld. Dichtbij deze plek staat een uitkijktoren. We kregen al snel Zeearenden te zien en Kraanvogels. We aten er een broodje, praatten wat met andere bezoekers en trokken verder, naar de Alanden. Hier en daar waren de dijken verlaagd. Daar kon rivierwater gecontroleerd over de dijk stromen; een overlaat. Schitterende bloemrijke graslanden trokken mijn aandacht. Het geluid van Veldleeuweriken erboven. We hadden ook de eerste Rietzanger gehoord. We horen dat hij hier weinig voorkomt. We zien een Krak-eendenpaar. In een afgesneden rivierarm is Krabbescheer te zien, maar die bloeit nog niet. Door een lekke band - die uiteindelijk niet verholpen kan worden - heb ik de omgeving langdurig op me in kunnen laten werken. Marjo ziet van heel dichtbij een Rode Wouw jagen. Ik duik het grasland in om de grote variatie aan planten te bekijken. Op kennelijk wat lagere, natte plekken groeit Blaartrekkende Boterbloem. Verderop hebben ze Kwartels gehoord. Wij speuren de aangewezen weilanden af en horen nu ook het bijzondere geluid. We moeten onze plannen wijzigen en fietsen naar Schnackenburg, op zoek naar een fietsmaker. In een bosje waar we al eerder door fietsten, gaan we lunchen en Renie doet nog een ultieme poging die lijkt te lukken, maar bij de ijssalon staat de achterband er weer slapjes bij. Gelukkig redt de ijsmeester de situatie: Renie mag van zijn sportfiets gebruik maken. Het avondprogramma is voor iedereen anders: de één fietst een rondje, de ander wandelt in de avond. Renie heeft de geleende fiets teruggebracht en besteedt nu wat aandacht aan zijn auto... Er leek ander weer te komen en we hebben een donderklap gehoord.

Dinsdag 22 mei, avond: Bosuil

Marian van Leeuwen

Een klein groepje ging met Kees mee naar het Elholz om te kijken of we langs de slagboom in het bos konden komen. In de broedtijd zou het afgesloten kunnen zijn. We konden er langs, en stonden meteen in een gehucht met mooie oude vakwerkhuisen met een moestuin. Er liep een onverharde weg doorheen; met elkaar vormde het een 'plaatje' uit lang

vervlogen tijden. Terwijl we stonden te genieten vloog van achteren een Bosuil vlak langs ons en ging op een dennentak zitten. Het was nog vrij licht en we konden hem of haar minutenlang zien! Zeer tevreden fietsten we terug naar Pevestorf.

Woensdag 23 mei, overdag

Jaap Olbers

Deze dag begon stralend, en het zou de heetste dag van de week worden. We gingen wandelend naar de 300 m hoge communicatietoren. Die staat op de 'Höhbeck', een heuvel van ongeveer 70 m, waarvan de helling aan 'onze' kant vrij steil is en bedekt met bossen, loof- en naaldhout. Kees wijst ons op opvallend rechte Grove Dennen, waar veel zonlicht binnenvalt; het domein voor de Taigaboomkruiper. Ik ontdek wel een Zwarte Mees, maar het zijn de anderen die hem aan zijn zang herkennen. Boven zijn twee Slechtvalken nabij en op de toren. Het kost even moeite om de nestkast op het eerste plateau te ontdekken. Ik vermoed, dat we hier nog eens terug komen, deze week. De dagexcursie gaat naar de 'Rüdower See' aan de overkant van de Elbe. We willen er de Visarend zien. Om 10 uur arriveren we bij het veer naar Lenzen. Het is een vriendelijk ogend stadje, maar er is weinig reuring. Aan de noordkant belanden we op een fietspad door afwisselend bossen en akkers. Er is wat reliëf, en door verkeerde keuzes moeten we enkele stukken twee keer afleggen. Op zoek naar een goed uitzicht over het meer. Wel veel Fluitenkruid langs het pad. Ed is niet zo blij met de fiets. Gisteren bleek hij een prima fiets 'geleend' te hebben van één van de gasten, in plaats van de huurfiets. Nu een oude brik met maar drie stroef lopende versnellingen. Enfin, toch maar verder, nu een hoogte op; de hitte komt je tegemoet. Maar ook nu het gezang van de Ortolaan. Wat mooi! We krijgen een Grauwe Gors te zien en ook weer een Rode Wouw, voor mij **de** vogel van deze week!

11.20 uur. We fietsen voorbij een camping en bereiken een uitzichttoren. Er is weinig te zien op het uitgestrekte meer, dat we bijna in zijn gehele lengte kunnen overzien met de telescoop. Maar we hebben een genoeglijk lunchuur in het lange gras onder de toren. Een Kneu op een draad. Weer een overvliegende Wespendif. Marian herinnert zich het tafereel van gisteren en moet bekennen, dat ze geen reparatiespullen voor een lekke band bij zich heeft. Gelukkig kan Kees haar geruststellen. Rond 13 uur gaan we verder; we willen om het meer heen, naar een dorpje voor een verfrissing. We rijden weer door bos, maar links is veel grasland en moeras. We passeren een informatie bord over 'Torf'-stekerij in dit gebied. Er is een plekje waar de groep wil afstappen om dit achterland beter te bekijken. Ik pas op de spullen en weet een Grote Bonte Specht op te

sporen. We zijn al in het dorp, als Marian ontdekt, dat Ed achter blijft. Problemen met bagage en fiets. Dit vreet kennelijk energie, want onder de dorpslinde moet hij enige tijd bijkomen. En het dorpscafé ... dát is afgebrand. De terugweg is nu bekend terrein en we zijn betrekkelijk snel weer bij het veer. Martine pakt de volgende overtocht; ze heeft leuke broeken gezien in de winkelstraat van Lenzen. Ondertussen zijn we op de hoogte geraakt van Renie's geslaagde pogingen om enig achterstallig onderhoud aan zijn auto te laten verrichten.

Woensdag 23 mei, avond

Tim Walta

Na het diner ging de hele groep richting de (natte?) weilanden ten zuiden van het kleine gehucht Resdorf. Dit dorpje ligt op 4 km van Pevesdorf. In de mooie rode gloed van de ondergaande zon, waar in de verte de Nachtegaal, Zanglijster en Koekoek zich uitgebreid lieten horen, gingen we op zoek naar de kleinere watervogels zoals Porseleinhoen, Waterral en Klein Waterhoen. Het was er eigenlijk te droog, en de kans was heel klein om deze soorten te kunnen horen; zien is helemaal zeldzaam. Ook met behulp van wat lok geluiden lukte het dus niet; een moment bleek een Kwartel gehoord te zijn. In de verte ging een Kraanvogel naar zijn slaappleats, en uit een plasje vlogen een Watersnip en Wilde Eenden weg. In het midden van het land achter wat bosjes stond op een oude aanhanger een klein jachthutje, aan drie kanten konden de raampjes omhoog, om (in de winter?) op het grotere wild te kunnen schieten; een gevonden koperen huls was daar nog de stille getuige van. Jaap Olbers nam hem mee als aandenken. Een wegspringende Heidekikker werd door gebrek aan vogelgeluiden uitgebreid bekeken! Inmiddels was het zo goed als donker geworden, en gingen we weer richting ons uitstekende hotel. Zo kwam aan deze prachtige dag, jammer genoeg, toch een einde!

Donderdag 24 mei, vroege ochtend

Jan Zweeris

Verkenning van de omgeving rond Gasthaus Linden Hof van 6 tot 8 uur op de fiets. Het was weer een zonnige ochtend begeleid door allerlei vogelzang. Ons eerste doel was de observatiehut. Vanuit deze hut hadden we een mooi uitzicht over een gebied met een rietmoeras, grasland en struiken met op de achtergrond bos. Het was rustig. Een overvliegende Ooievaar. Een laagvliegende vogel, die we eerst aanzagen voor een Sperwer, maar een haastige Koekoek bleek te zijn. Later bevestigde hij dat ook. Twee Grauwe Klauwieren gaven ons weinig kans ze goed te bekijken. Ze duikelden razend snel een struik in. Foetsie. Een oude bekende kwam ook nog even langs; een rustig wiekende Kraanvogel. Langs een bosrand

reden we naar een open grasland gebied met verspreid staande struiken. Daar hoopten we de Draaihals te horen en te zien. We hoorden alleen de Draaihals uit het apparaat van Renie. Wel een Grauwe Klauwier, zat op een paal te pronken. Een Geelgors liet zich wél zien en horen. Een Rode en Zwarte Wouw vlogen over ons heen. Verder. Langs de binnenkant van een dijk stonden wilgenbomen. Daarin hadden we 2 bolvormige nesten ontdekt van Buidelmezen. Het mannetje had dit fraaie bouwsel van spinrag, dunne gebogen takjes en pluus van Els, Wilg en Lisdodde in elkaar geknutseld. Het geheel vastgemaakt aan hangende takken. Het casco wordt pas afgebouwd als het vrouwtje hem en het nest goed vindt. Dat doen ze dan samen. Deze keer zagen we ze even. Daarna het naast gelegen prachtige, oeroude oobos in. Eeuwenoude Eiken, Beuken en Robinia's vol zangvogels, die zich moeilijk lieten zien. Grote Bonte Specht, Grauwe Vliegenvanger, Groenling, Vink, om er maar een paar te noemen. Terug naar Lindenhof voor een heerlijk ontbijt.

Foto: Jan Zweeris

Donderdag 24 mei, overdag

Ed van Houten

Deze dag niet op de fiets maar per auto. Het was weer een schitterende dag, een strakblauwe lucht en een aangename temperatuur. Het was tien over negen dat wij vertrokken uit Pevestorf en via Ostenburg, Stendal en Rathenow bereikten we de Havel, een zijrivier van de Elbe; onderweg hebben we o.a. gezien: Rode Wouwen, Buizerden en Kraanvogels. Een korte beschrijving van het landschap 'Havelland' en de Grote Trap (uit een eerder verslag van Kees Roselaar, 2006). Havelland is gevormd door de rivier de Havel, en bestaat uit uiterwaarden, rietlanden, moeras en weilanden die vol zitten met kruiden zoals Boterbloemen, Koekoeksbloemen en Veldzuring. Het Havelland is de laatste rustplaats van de Grote Trap in de Noord-Duitse laagvlakte. De totale populatie telt momenteel een kleine 95 exemplaren, heel wat minder dan in 1940 toen er nog 4100 waren. In 1960 was het aantal individuen afgenomen tot 1200, in 1980 tot 560, het dieptepunt was in 1990 met nog maar 60 vogels. In de Zuid-Oosthoek van West-Havelland is nu een groot terrein gereserveerd voor de Grote Trap waar oude gewassen worden geteeld die commercieel niet meer zo interessant zijn, maar het bij de Grote Trap goed doen. Gewonde en verzwakte dieren worden opgevangen in een fokstation, waar ook in gevangenschap gelegde eieren worden uitgebroed, waarna de grote jongen worden vrijgelaten; hierdoor is het aantal de laatste jaren weer licht toegenomen. De Grote Trap is de zwaarste vliegende vogelsoort van Europa (volwassen man 10-18 kg, vrouw 4-6 kg; een Knobbelzwaan weegt 6-14 kg). In eerste uitkijktoren was het direct raak: 3 Grauwe Kiekenieven, Dodaars, Kraanvogels, Grauwe Gors en in totaal 6 Grote Trappen (4 man, 2 vrouw). Fouragerend samen tussen een aantal reeën, een prachtig plaatje. Het natuurgebied waar wij op uitkeken wordt 'Hollandische Luch' genoemd (5584 ha). Het aan- en uitvliegen in het uitkijkpunt, van Boerenzwaluwen, was een feest op zich; zij nestelden en broedden er ook. Op weg naar het tweede uitzichtpunt kwamen we na een 'slippertje' van Tim met het busje muurvast te zitten; met vereende krachten, takken, pollen gras en riet onder de banden kwamen we uiteindelijk weer op het goede pad. De volgende stop bracht ons naar moeras gebied Pary, ook wel natuurpark West-Havelland genoemd; ook hier mooie waarnemingen o.a. 8 Grote Zilverreigers, Zeearend, 3 Kraanvogels, Zomertaling, Paapje, Grote Karekiet en 4 Zwarte Ooievaars. Tot slot, na een prachtige rit kwamen wij aan bij Gülper See, een 'Schutzgebiet von internationaler Bedeutung', een uitkijktoren aan een groot meer; ook hier weer veel te zien: o.a. 6 Zeearenden, Visarend, Visdiefje, Zomertaling, Smienten, Gele Kwik en 4 Grote Zilverreigers. Bijzonder spectaculair: een Zeearend plukte

een Karper uit het water. Na een lange rit door verstilde Oost-Duitse dorpjes waren wij weer terug op onze basis, en met een drankje op het terras konden wij terug kijken op een bijzonder mooie dag.

Vrijdag 25 mei, overdag

Henk Mandos

Vanaf het ontbijt eerst naar een plek waar IJsvogels zouden moeten zitten. Vlakbij 'de beverplek' (zie verslag zondag). Er waren er zat te zien zodat we er lang naar bleven kijken. Daarna met de auto's naar de uiterwaarden van de Elbe; hier weer in de inmiddels bekende kijkhut, maar omdat er deze keer veel wind stond, werd er al snel de hoge dijk opgezocht waar we uit de wind konden zitten. We zagen hier Kraanvogels, Zeearenden, Rode Wouw en o.a. Rietgors, Paapje, enz. Om 13 uur werd weer een andere kijkhut bezocht, deze keer wel een heel mooie met een trap van 56 treden hoog. De hut was pas 6 jaar oud. Hier zagen we, naast het voor dit gebied normale, ook nog de Oeverzwaluw. Dus weer een score op onze waarnemingenlijst. We namen het er rustig van en daarna gingen we via 'Bomenzien' naar Warendorf, een echt Ooievaarsplaatsje waar op de daken en hoge palen tal van nesten te bewonderen waren. Er werden ook veel foto's van gemaakt. In het dorp, bij de Evangelische Gemeente, werd een 'Hochzeit' voorbereid, waar ook van ons nogal belangstelling voor was. Anderen gingen bij de Elbe kijken en zagen er 'witgatjes' van zwemmende badgasten. Rond 15 uur ging het weer verder naar Schnackenburg, waar we een lekker ijsje namen. Rond 16 uur was het hotel weer in zicht. Na een korte pauze ging er weer een klein groepje, met ondergetekende, naar de IJsvogels kijken die nu nog beter in zicht kwamen dan vanochtend. Na het weer uitstekende diner was er tijd voor iedereen om in te pakken voor de terugreis, of nog even te gaan vogelen.

Zaterdag 26 mei

Rond 9 uur: aanvang thuisreis. Probleemloos. Thuiskomst rond 1700 uur.

Excursie Midden-Elbe en Havelland - mei 2012		
Dodaars	Kokmeeuw	Braamsluiper
Fuut	Zilvermeeuw	Grasmus
Aalscholver	Visdief	Tuinfluit
Blauwe Reiger	Zwarte Stern	Zwartkop
Grote Zilverreiger	Witvleugelstern	Fluiter
Zwarte Ooievaar	Holenduif	Tijftjaf
Ooievaar	Houtduif	Fitis
Knobbelzwaan	Turkse Tortel	Vuurgoudhaan

Grauwe Gans	Koekoek	Grauwe Vliegenvanger
Nijlgans	Bosuil	Bonte Vliegenvanger
Bergeend	Ruigpootuil	Staartmees
Smient	Nachtzwaluw	Glanskop
Krakeend	Gierzwaluw	Matkop
Wilde Eend	IJsvogel	Zwarte Mees
Zomertaling	Draaihals	Pimpelmees
Slobeend	Groene Specht	Koolmees
Krooneend	Grote Bonte Specht	Boomklever
Tafeleend	Boomleeuwerik	Boomkruiper
Kuifeend	Veldleeuwerik	Buidelmees
Wespendief	Oeverzwaluw	Wielewaal
Zwarte Wouw	Boerenzwaluw	Grauwe Klauwier
Rode Wouw	Huiszwaluw	Gaai
Zeearend	Boompieper	Ekster
Bruine Kiekendief	Graspieper	Kauw
Grauwe Kiekendief	Gele Kwikstaart	Roek
Sperwer	Witte Kwikstaart	Zwarte Kraai
Buizerd	Winterkoning	Bonte Kraai
Visarend	Roodborst	Raaf
Torenvalk	Nachtegaal	Spreeuw
Boomvalk	Zwarte Roodstaart	Huismus
Slechtvalk	Gekr. Roodstaart	Ringmus
Kwartel	Paapje	Vink
Fazant	Roodborsttapuit	Europese Kanarie
Meerkoet	Merel	Groenling
Kraanvogel	Kramsvogel	Putter
Grote Trap	Zanglijster	Kneu
Scholekster	Grote Lijster	Appelvink
Kleine Plevier	Sprinkhaanzanger	Geelgors
Kievit	Rietzanger	Ortolaan
Watersnip	Bosrietzanger	Rietgors
Groenpootruiter	Kleine Karekiet	Grauwe Gors
Oeverloper	Grote Karekiet	
Zwartkopmeeuw	Spotvogel	Totaal 127 soorten

Excursie Tiengemeten, 2-6-2012

Gerald en Heleen Corbett

Om 7 uur vertrokken 6 mensen naar Tiengemeten en na een bijzondere en toeristische route door Rotterdam, waar enkele tunnels en wegen afgesloten waren, kwamen we om ruim 9 uur bij de vertrekplaats van de pont aan. Tijd genoeg om lekker op een bank in de zon koffie te drinken. We hoorden of zagen Huismus, Groene Specht, Krakeenden en later vanaf de pont Fuut, Meerkoet, Kokmeeuw, Grote Mantelmeeuw (2 jaar oud volgens Arend, onze excursieleider) en Grauwe Gans. We hadden 4 fietsen meegenomen en dankzij Marian mochten we nog 2 fietsen bij het bezoekerscentrum huren. Gewoonlijk zijn er alleen fietsen te huur voor deelnemers aan excursies van Natuurmonumenten, die het eiland een aantal jaren geleden in bezit heeft gekregen. De boeren moesten weg en het eiland werd "natuur". Een paar boerderijen zijn nog in gebruik, zoals een herberg aan de oostpunt, een zorgboerderij, het bezoekerscentrum en een paar (vakantie)huizen; de andere gebouwen worden ruïnes. Het is nu een prachtig gebied, dijkjes, eilandjes, slootjes, meertjes, ondiep water en overal vogels. We hoorden bij het bezoekerscentrum dat er 1 Zwarte Ibis en 4 Steltkluten op het eiland waren; een mooie uitdaging om die te vinden!

We fietsten eerst via een paar huizen en tuintjes - we hoorden daar Winterkoning en Fitis - richting De Vliedberg, een bobbeltje in het landschap waar men vroeger bij hoog water heen vluchtte. In de lucht vlogen heel veel Gierzwaluwen en we merkten ook duidelijk dat er heel veel muggen en vliegjes waren. We zagen Zilvermeeuw, Knobbelzwaan, Kauw, Wilde Eend, Zwarte Kraai, Witte Kwikstaart, Kleine Karekiet, Bruine Kiek (mannotje), Tafeleend, Slobeend, Kuifeend, Zomertaling, Tureluur, Brandgans en de mooie witte Kleine Zilverreiger waarvan Renie zich afvroeg hoe die toch zo mooi wit bleef in de natte modder en waarvan Marian het antwoord wel wist: wassen met Sunil. Na een poosje daar genieten, fietsten we terug via het bezoekerscentrum naar de oostkant van het eiland, steeds stoppend om o.a. de Zwarte Ibis te zien die andere vogelaars aldoor net ergens anders wel gespot hadden. Maar helaas, nog (?) niet door ons! We zagen onderweg wel Kluut, Fazant, Scholekster, Huiszwaluw, prachtig jodelende Veldleeuwerik, Visdiefje, Bergeend, Bontbekplevier (het duurde even voordat we zeker wisten dat het een Nontbekje was maar we weten nu dat een Bontbek 3 stapjes maakt en een ander plevertje 5, of waren het er ???), Nijlgans, Rietzanger, Rietgors,

Groenpootruiter, Grutto, Kneu, Boerenzwaluw, Grasmus, Putter, Kleine Mantelmeeuw, Steltkluit - o nee, helaas die niet - nu man en vrouw Bruine Kiekendief, een heel lichte Buizerd, Spreeuw, Wulp, een Roerdomp die uit de berm opvloog, Watersnip, Holenduif, en Aalscholver.

Na de oostkant wilden we naar de westkant van het eiland, dus we fietsten weer langs het bezoekerscentrum; over een dijkje langs het Haringvliet met aan de andere kant water en weilandjes met Schotse Hooglanders met kalfjes en enkele Hooglanders die onder een boom in het water stonden in de zon, een prachtige Paulus Potter! In het westen ligt “de wildernis”, een moerassig gebied vol wilgenroosjes met een pad er dwars door heen. We hadden niet genoeg tijd om het hele pad te lopen omdat we de pont van 5 uur moesten halen maar we kregen wel een goede indruk van het gebied. Onderweg waren er nog een Merel, Vink, Tuinfluiter, Torenavalk, Blauwe Reiger, Canadese Gans, Houtduif, Graspieper, Ringmus, Tjiftjaf, Bosrietzanger, Koekoek en een Zwarte Ibis? Helaas, nee! Waarnemingen van de vlinderkenners onder ons: Bont Zandoogje, Icarusblauwtje, Kleine Vos en Hooibeestje. Het sluitstuk was een bijzondere waarneming: een Pimpelmees vloog een nestkastje binnen dat op de pont hing en dus vrolijk met nest en al mee op en neer voer!

Om ruim 7 uur waren we weer terug in Uitgeest en Heiloo na een heerlijke dag met mooi weer en 64 vogelsoorten. Dank Arend, Marian, Renie voor de organisatie en Ronald voor het rijden!

FENOLOGIE VWG MIDDEN -KENNEMERLAND 2012

Rien Burger

In de winter en de lente van dit jaar werden de volgende zomervogels voor het eerst gezien, en standvogels voor het eerst gehoord: zie tabel. Vele “Afrikagangers” kwamen later binnen dan “normaal”. Een uitzondering hierop was de Huiszwaluw die Dick al op 5 februari zag. Veel standvogels begonnen al vroeg met zingen. Heel arbitrair houd ik daarvoor een grens van 20 december aan. Luc heeft de Roodborst en Winterkoning niet meer ingevuld. Dat is best te begrijpen. Vlak bij mijn huis begint in oktober de Roodborst al te zingen en gaat dan door tot laat in het voorjaar. Hetzelfde gaat op voor de Winterkoning. Wat moet je daar dan mee? Ik ben van plan deze soorten volgend jaar maar van de lijst te halen. Als jullie het daar niet mee eens zijn, hoor ik het wel.

Zomervogel	Gem'92-'95 En '99-'11	Datum 2012	Aantal. Locatie	Waarnemer
Blauwborst	28/3	20/3	1.NHD	Waarn.nl
Boerenzw.	26/3	16/3	1.Heemsk.	Waarn.nl
Boompieper	25/3	24/3	1.NHD	Waarn.nl
Boomvalk	27/4	29/4	1.NHD	LK
Bosrietz.	11/5	13/4	1.NHD	DD
Braamsl.	16/4	16/4	2.NHD	LK
Fitis	24/3	23/3	1.NHD	Waar.nl
Fluiter	1/5	25/4	1.NHD	LK
G.Roodstaart	7/4	28/3	1.NHD	Waarn.nl
Gele kwikst.	5/4	13/4	1.Akersl.	ML
Gierzwaluw	22/4	20/4	1.NHD	JL
Grasmus	12/4	18/4	3.NHD	DD
Gr.vliegenv.	6/5	9/5	1.NHD	LK
Gr.pootruiter	15/4	6/4	2.NHD	LK
Grutto	26/2	21/2	2.Uitgeest	LK
Huiszwaluw	17/4	5/2	1.Limmen	DD
Kl.karekiet	1/5	30/4	1.NHD	JL
Koekoek	18/4	20/4	1./1.NHD	ML/LK
Lepelaar	2/3	12/3	2.Limmen	DD
Nachtegaal	9/4	11/4	1.NHD	JL
Oeverloper	26/4	30/4	1.NHD	LK
Oeverzw.	11/4	25/4	1.NHD	LK
Paapje	23/4	3/5	1.NHD	LK
Regenwulp	17/4	20/4	1.NHD	LK
Rietzanger	14/4	17/3	1.Uitgeest	DD
Roodborsttap	1/3	7/3	2.NHD	DD
Rosse grutto	25/4	1/5	2.NHD	LK
Spotvogel	12/5	18/5	1.NHD	LK
Sprinkh.z.	8/4	16/4	2.NHD	LK
Tapuit	23/3	16/3	1.NHD	Waarn.nl
Tjiftjaf	11/3	11/3	1.NHD	Waarn.nl
Tuinfluiter	25/4	26/4	1.NHD	JL
Visdief	11/4	24/3	1.Castr.	Waarn.nl
Wielewaal	18/5			
Zomertaling	19/4	15/3	1.NHD	Waarn.nl
Zomertortel	24/4	9/5	2.NHD	LK

Zw.Roodst.	22/3	24/3	1.Heemsk.	Waarn.nl
Zwartkop	1/4	2/4	1.NHD	LK
Standvogel	(eerste zang)	Datum 2012	Aantal. Lokatie	Waarnemer
Boomkruiper	16/1	23/12	1.Cast.	LK
Boomleeuw.	17/2	4/1	1.NHD	Waarn.nl
Glanskop	27/1	13/1	1.NHD	LK
Goudhaantje	14/2	16/1	2.NHD	LK
Goudvink	27/2	3/3	1.NHD	JL
Graspieper	27/2	19/2	3.NHD	DD
Groenling	3/2	20/1	1.Heemsk.	MB
Groene Specht	19/1	16/2	1.NHD	ML
Gr.b.specht	16/1	15/1	1/3.Cas./Lim	JL/DD
Gr.lijster	14/2	29/2	2.NHD	LK
Heggenmus	6/1	14/1	1.Limmen	DD
Holenduif	2/3	16/3	1.Heemsk.	ML
Houtduif	24/1	15/1	1.Uitg.	ML
Huismus	4/2	5/1	4.Lim.	DD
Kneu	23/3	18/3	1.NHD	LK
Koolmees	4/1	1/1	1.Uitg.	ML
Merel	9/1	10/1	1.Uitg.	ML
Pimpelmees	2/1	24/12	1.Egm.a/d H	Lk
Putter	11/2	8/2	1.Lim.	DD
Rietgors	5/3	29/2	1.NHD	LK
Ringmus	23/2	2/3	1.NHD	LK
Roodborst	6/1	10/1	1.Uitg.	ML
Turkse tortel	11/1	24/12	1.Egm a/d H	LK
Veldleeuwerik	14/2	21/2	2.Egm.Bin.	LK
Vink	3/2	9/2	1.Lim.	DD
Winterkoning	14/1	26/12	1.Uitg.	ML
Witte kwikst.	26/2	24/1	1.NHD	DD
Zanglijster	6/1	11/1	2/1.NHD/Li.	LK/ML
Zw.mees	25/2	10/1	1.Cas.	HS

Waarnemers: JL: Jan van Leeuwen, LK: Luc Knijnsberg, DD: Dick Dekker, ML: Marian van Leeuwen, MB: Rien Burger, HS: Hans Stapersma, Waarn.nl: Waarneming.nl. Zie vorige Winterkoning onder Waarnemingen.

Tussen Duin en Dijk, nr 2, 2012

-Uit tellingen in de Amsterdamse Waterleiding Duinen van het aantal nesten van de Ekster en de Zwarte Kraai is gebleken dat vooral het aantal nesten van de Ekster dramatisch is achteruit gegaan. In 1981 waren er nog 500 tot 600, in 1995 was dat al gedaald van 250 tot 300 en in 2010 waren er nog maar 10 á 15 ! Bij de Zwarte Kraai bedroeg het aantal resp. 12 in 1981, 100 tot 120 in 1995 en in 2010 70 tot 80. Om de oorzaak hiervan te achterhalen is het interessant na te gaan wat de aantallen van de vijanden van de Ekster en in zekere zin ook van de Zwarte Kraai waren. Van de Buizerd, die vooral jonge vogels eet, waren dat er resp. 0 in 1981, 8 in 1995, en 18 in 2010. Van de Havik, die ook volwassen vogels consumeert, waren de aantallen: 0 in 1981, 3 in 1995 en 21 in 2010. De Haviken vonden vooral in het begin een gedekte tafel met schreeuwerige en niet zo best vliegende vogels. Indirect hebben ook de Zwarte Kraaien mee gedaan aan de daling van de Eksters, want zij pikken graag de nesten van de Eksters voor hun eigen kroost in.

Fitis, nr 1, 2012 (VWG Zuid-Kennemerland)

-Dit nummer van de Fitis begint met een in memoriam van Truus Bloem-Margadant. Truus Bloem heeft samen met haar man niet alleen de Vogelwerkgroep Haarlem opgericht maar stond ook aan de wieg van onze eigen Vogelwerkgroep. Op de oprichtingsvergadering in april 1958 van de Vogelwerkgroep Castricum vertelde zij samen met haar man aan Kortenoever en Borstlap wat je zoal als vogelwerkgroep kon doen en hoe je bepaalde zaken zou kunnen aanpakken.

Het Vogeljaar, nr 1, 2012

-Het gaat goed met de Purperreigers in Nederland. In 2010 werden er in de broedplaatsen 768 broedparen geteld, terwijl dat er in 2009, 740 waren. De grootste kolonie is die bij Ameide met 250 paar. Het tellen van de nesten is overigens geen eenvoudige klus, omdat de nesten vaak op ontoegankelijke plekken in het rietmoeras liggen. Waar Vos de nesten vaak predeert, vluchten de paren in de lage bomen, meestal in Zwarte Elzen.

De Tringiaan, nr 1, 2012 (VWG Schagen)

-Geconstateerd is dat Slechtvalken regelmatig hun prooi plukken op een meetpaal die 300 m uit de kust bij Petten in zee staat. Slechtvalken verorberen hun prooi - net zoals alle roofvogels - graag op een rustig plekje, maar dat ze dat ook al op zee doen, is toch iets bijzonders.

Sovon-Nieuws, nr 2, 2012

-Sovon gaat een nieuwe Atlas van de Nederlandse Vogels maken. Half november dit jaar start het veldwerk. Het project gaat drie winter- en drie broedseizoenen in beslag nemen. De opzet van het veldwerk is grotendeels gelijk aan die van de laatste broedvogelatlas.

-Ook dit jaar is het aantal broedparen van de Blauwe Reiger verder gedaald. De ijskoude maand februari wordt als schuldige aangewezen. Die andere kolonievogel - de Roek - is op peil gebleven. Noord-Holland is de enige provincie waar deze vogel niet broedt.

-De eerste indruk van het afgelopen broedseizoen is wat de weidevogels betreft niet gunstig. Naast de weinige Grutto's, waren er ook weinig Kieviten en Gele Kwikstaarten aanwezig.

-Afrika-gangers zoals Kleine Karekiet, Tuinfluiter en Boerenzwaluwen kwamen vaak in twee golven binnen.

-Heel bijzonder was het passeren van 41.000 Gierzwaluwen naar het noorden bij Breskens

Oproep

Henk van der Leest

Af en toe komen er verzoeken binnen bij het secretariaat of het bestuur van particulieren, verenigingen of instellingen om een excursie of (dia)-lezing te verzorgen. Afhankelijk van de vraag kijken we of we die willen en kunnen honoreren - door het zelf te doen of door iemand uit de vereniging te vragen dat te doen. Deze vragen vallen altijd buiten het bestek van de reguliere lezingen en excursies.

In de laatste bestuursvergadering hebben we afgesproken om te proberen een lijst samen te stellen van vrijwilligers die af en toe wel eens dergelijke excursies op persoonlijke titel (want buiten het programma van de VWG om) zouden willen doen. Enkele leden die ik heb gesproken, hebben aangegeven wel op zo'n lijst te willen komen. Om ook andere leden van de VWG die mogelijkheid te bieden roep ik iedereen op die dat wil, zich bij mij aan te melden. Ook als u alleen maar bepaalde excursies wilt doen, bijvoorbeeld alleen weidevogels, roofvogels, uilen, of alleen in bepaalde gebieden, kunt u dat aangeven. Bij eventuele verzoeken kunnen we daar rekening mee houden.

U kunt zich bij mij aanmelden door een mailtje te sturen naar het secretariaat secretariaat@vwgmidden-kennemerland.nl

Landelijke Dag 2012
Zaterdag 24 november
Radboud Universiteit Nijmegen
(ingekomen mededeling)

De Landelijke Dag van Sovon Vogelonderzoek Nederland vindt dit jaar opnieuw plaats op het terrein van de Radboud Universiteit te Nijmegen en wel op zaterdag 24 november. De locatie is prima bereikbaar, zowel met het openbaar vervoer als met de auto.

De dag is gratis toegankelijk en bedoeld voor iedereen met een hart voor vogels en natuur. De parallelprogramma's worden dit jaar verzorgd door Veldonderzoek Flora en Fauna (VOFF) en de Nederlandse Ornithologische Unie (NOU).

Programma:

- **Uitgebreide informatiemarkt** met tal van kortingen en voordeeltjes
- **Lezingen** in vijf zalen
- Aandacht voor **Jaar van de Klauwieren (2012)** en **Jaar van de Patrijs (2013)**
- **Mystery Bird kwis** met mooie prijzen
- **Vrijwilliger van het Jaar**
- **Kinderprogramma** (voor 8-14 jarigen)

De organisatie is in handen van Sovon i.s.m. Vogelbescherming Nederland en de Nederlandse Ornithologische Unie (NOU).

Houdt u de Sovon-website www.sovon.nl in de gaten voor het definitieve programma! Waarnemers en andere relaties van SOVON krijgen begin oktober een uitnodiging thuisgestuurd.

Tot zaterdag 24 november!

Jeroen van Zuylen
Coördinator Landelijke Dag '12

WAARNEMINGEN IN HET WERKGEBIED

Leo Heemskerk

Dit waarnemingen overzicht beslaat de periode van 1 april t/m 30 juni 2012. Dit overzicht is kleine selectie van leuke waarnemingen uit het waarneming.nl archief en trektellen.nl. Alle waarnemingen zijn te lezen op waarneming.nl en trektellen.nl. Alle waarnemers worden hartelijk bedankt voor het invoeren van hun waarnemingen, ook al zijn dus niet alle waarnemingen in dit overzicht verwerkt. Vragen over <http://www.waarneming.nl> kunnen gesteld worden aan info@waarneming.nl of eventueel aan ondergetekende. Mocht u vragen of opmerkingen hebben over dit overzicht, mail dan naar leo@heemdijk.demon.nl of bel me op 0251-655222.

Parelduiker

8 april 2 -> Noord Castricum aan Zee (zeetrek) Hans Schekkerman

Kuifduiker

3 april 1 ex. -> Noord IJmuiden - Noordpier Mark Res

8 april 5 ex. zomerkleed tp Cast./Zee (zeetrek) H. Schekkerman, G. Keijl

Aalscholver

08 april 200 ex. NHD - Hoefijzermeer CS Roselaar "vanuit de hut telde ik 200 bezette nesten, maar er waren ook heel wat baltsende adulten zonder nest en een deel van de nesten is uiteraard vanuit de hut onzichtbaar"

21 april 250 bezette nesten NHD - Terrein Castricum A.L. Engelhard

Kuifaalscholver

Bij de Havens & Sluizen van IJmuiden werden regelmatig twee vogels aanwezig. Dit jaar was er een broedpoging op Neeltje Jans (Zeeland). Wie weet gaat deze soort ooit nog eens broeden bij het sluizencomplex.

Roerdomp

08 april vondst (dood) Castricum (gemeente) J. Zorgdrager "Gevonden door mijn schoonvader. Zeker al enige weken dood; droeg een metalen Arnhemring. Blijkt vorig jaar in het IJperveld als pullus geringd"

Begin mei 1 ex. baltsend / zingend NHD – Infil. A. Wijker, L. Heemskerk

Eind mei/juni 2 ex. NHD - Terrein Heemskerk Bert Beekman, Rinus Dillerop , Ben Kruijsen, Dick Groenendijk

Ooievaar

01 april 1 ex. adult -> Noord NHD - Terrein Bakkum Tello Neckheim

13 april 1 ex. Heemskerk Noordbroekpolder Paul vander linden

15 april 1 adult -> NHD - Terrein Bakkum Tello Neckheim

23 april 2 ex. Heemskerk - Landgoed Marquette Paul v/d Linden

25 april 1 ex. t/p Castricum
30 april 2 ex. Bakkum Hubert Kivit
21 mei 1 ex. NHD - Infiltratiegebied Ruud Altenburg
25 mei 3 ex. t/p Bakkum Guido Keijl "hoog overschroevend naar Z"
26 mei 1 ex. -> NoordOost Heemskerk Hans Groot
21 juni 2 ex. t/p Uitgeest - Uitgeesterbroekpolder Lonnie Bregman

Rotgans

03 april 2500 ex. -> noord IJmuiden - Noordpier Mark Res Constant groepen over zee met soms meer dan 350 exemplaren. Aantallen (onder) geschat. Trek is waarschijnlijk later op de ochtend goed op gang gekomen daar er op de bekende telposten geen grote hoeveelheden geteld zijn!

03 mei 1 ex. adult t/p NHD – Infil Guido Keijl, Piet Admiraal
8 / 10 mei 1 ex. t/p Heemskerk - Waterberging Noorderveld

Casarca

25 mei 3 ex. -> Noord Castricum - Strand / Noordzee Hans Schekkerman

Bergeend

26 juni 350 ex. -> Noord NHD - thv Paal 43 Lonnie Bregman "7:00 - 10:00"

Mandarijneend

08 april 2 ex. t/p Limmen - Limmerpolder Peter van Renen
09 april 2 ex. t/p NHD - Terrein Bakkum Jos Vroege "Paartje"
13 april 2 ex. t/p NHD - Karpervijver Jan van Leeuwen
22 april 2 ex. t/p NHD - Karpervijver Piet Admiraal
06 mei 1 man ex. t/p NHD - Terrein Bakkum Bart Korf
26 juni 1 Vrouw ex. t/p NHD - Karpervijver Ruud Costers

Pijlstaart

04 april 2 ex. t/p NHD - Terrein Bakkum Arnold Wijker, Luc Knijnsberg

Zomertaling

Op 22 april werd een man adult zomerkleed gezien in Heemskerk. Een aparte waarneming van ongekend tam mannetje dat ballste tegen wijfje Wilde Eend met twee pulli, terwijl er nog een mannetje Wilde Eend in de buurt was. Was tot op 10 meter benaderbaar en vloog niet op. Geen ringen kunnen zien, vleugels zagen er in zit goed uit. De vogel verbleef daar de hele maand april.

23 mei 1 man ex. t/p Heemskerk Noordbroekpolder Hans Groot
23 mei 1 man ex. t/p Heemskerk – Waterb. Noorderv. meerdere waarn.
06 juni 1 man ex. t/p Heemskerk – Waterb. Noorderv. Ruud Altenburg
06 juni 3 ex. t/p Heemskerk Noordbroekpolder Dick Groenendijk

Topper (waarschijnlijk een hybride)

23 mei 1 ex. ter plaatse NHD - Infiltratiegebied Rienk Slings "ingevoerd als topper omdat hybride niet mogelijk is".

Zwarte Zee-eend

03 april 300 ex. -> Noord IJmuiden - Noordpier Mark Res

01 mei 22 ex. -> Noord Castricum - Strand / Noordzee Lonnie Bregman

Wespendief

13 mei 1 adult NHD - Terrein Bakkum Sander Schagen

14 mei 1 man adult t/p NHD - Hoefijzermeer Hielke Boomsma

17 mei 1ex. -> Noord NHD - De Krim Luc Knijnsberg

17 mei 1ex. NHD - Karpervijver Hans Stapersma

17 mei -> NoordWest Heemskerk - Waterberging Noorderveld Rienk Slings

26 mei 1ex. -> NoordOost NHD - Geversduin Jos Vroege

28 mei 1ex. NHD - Terrein Castricum Henk Levering

05 juni 2ex. t/p NHD - Terrein Egmond Luc Knijnsberg "hoog cirkelend"

Zwarte Wouw

03 april 1ex. foeragerend NHD - Infiltratiegebied Richard Reijnders "later hoogte makend en naar Oost"

12 april 1ex. -> Zuid NHD - Terrein Egmond L. Knijnsberg, N. Nachbar

12 april 1ex. -> Zuid NHD - Terrein Bakkum Michel Ruhland

08 mei 1ex. NHD - Infiltratiegebied Ruud Altenburg

Rode Wouw

14 april 1ex. NHD - Terrein Castricum Peter ter Heide

29 april 1ex. -> Zuid NHD - Soeckebacker Luc Knijnsberg

Lammergeier

17 mei 1ex. NHD - Terrein Heemskerk Frank in den Bosch

Deze projectvogel genaamd Jacob komt uit de alpen en heeft een zender. Op <http://www.hohetauern.at/de/bartgeier-online.html> is het uitstapje naar Nederland goed te zien.

Slangenarend

13 mei 1 tweede kj foeragerend NHD - Terrein Castricum Jos Vroege Heel licht beest. Opvallend lichte polsvlekken. Kop iets donkerder, wat tekening op armpennen. Maar geen donkere vleugelachterrand. Ondervleugeldekveren heel licht, zonder tekening. Staart ook heel licht. Uiteinde staartpennen wit. Cirkelde wat boven het bos en de daarin aanwezige open plekken. Af en toe wat aan het bidden.

Blauwe Kiekendief

14 april 1 Vrouw foeragerend NHD - Vogelduin Herman van Oosten

13 juni 1ex. opvliegend NHD - Centrale Vlak e.o. Natasja Nachbar

Ruigpootbuizerd

02 april 1ex. t/p Heemskerker Noordbroekpolder Geuko ten Have

25 april 1ex. NHD - Terrein Bakkum Luc Knijnsberg ,Hans Kuperus

19 mei 1 juveniel -> Zuid Castricum Hans Kuperus

Visarend

30 april 1ex. t/p Alkmaar - Alkmaardermeer Robert Westerhof
18 mei 1ex. -> Noord Castricum Hans Schekkerman, Pieter Gordijn
18 mei 1ex. NHD - Terrein Heemskerk Bert Beekman
25 mei 1ex. -> Noord NHD - Terrein Egmond L. Bregman, P. Admiraal
28 juni 1ex. -> Zuid NHD - Infiltratiegebied Richard Reijnders

Roodpootvalk

27 mei 1 man adult -> ZuidWest Heemskerk Hans Groot

Smelleken

09 mei 1ex. -> NoordOost NHD - Infiltratiegebied Arnold Wijker
18 mei 1ex. -> NoordOost NHD - Terrein Cast. L. Bregman, P. Admiraal
25 mei 1ex. -> Oost NHD - Hoefijzermeer Lonnie Bregman

Patrijs

02 juni 1ex. t/p Wijk aan Zee t.h.v. Reyndersweg Dick Groenendijk

Kwartel

27 mei 1ex. roepend NHD - Hoefijzermeer Rutger Polder
28 mei 1ex. t/p NHD - Zuidernollen Leo Heemskerk
20 juni 1ex. baltsend / zingend NHD - Zuidernollen Piet Admiraal

Kraanvogel

29 april 2ex. -> NoordOost NHD - Terrein Heemskerk H. Kuperus roepend
29 april 2ex. -> Noord NHD – Geversd. H. Groot luid roepend, laag overvl.

Strandplevier

26 mei 1 man -> Noord Castricum - Strand / Noordzee Hans Schekkerman
"Deed even of hij het duin ging invliegen, maar na een rondje toch door."

Kanoet

18 april 1ex. t/p Heemskerk - Waterberging Noorderveld Frank van Groen
03 mei 1ex. -> Noord NHD - Zuidernollen Luc Knijnsberg
05 mei 1 ex. zomerkleed Heemskerk – Waterb. Noorderv. Ruud Altenburg
16 t/m 19 mei 1 ex. zomerkleed Heemskerk - Waterberging Noorderveld

Kleine Strandloper

28 mei 1 adult zomerkleed Heemskerk - Waterberging Noorderveld Rienk Slings, Jos Vroege, Ruud Altenburg

Temmincks Strandloper

01 mei 2 adult zomerkleed Heemskerk – Waterb. Noorderv. Hans Groot
10 mei 2ex. t/p Heemskerk – Waterb. Noorderv. Ruud Altenburg
15 mei 2 adult zomerkleed Heemskerk Noordbroekpolder Rienk Slings
16 mei 3ex. t/p Heemskerk - Waterberging Noorderveld Ruud Altenburg
17 mei 8 adult zomerkleed Heemskerk – Waterb. Noorderv. H. Schekkerman
18 mei 5 zomerkleed Heemskerk - Waterberging Noorderveld Jos Vroege
19 mei 6ex. Heemskerk Noordbroekpolder Hans Schekkerman

20 mei 3ex. t/p Heemskerk - Waterberging Noorderveld Ruud Altenburg
21 mei 3ex. t/p Heemskerk - Waterberging Noorderveld Willem Olbers
26 mei 1 adult zomerkleed Heemskerk – Waterb. Noorderv. Hans Schekkerman en Ruud Altenburg
Liet zich ook een paar keer horen

Krombekstrandloper

09 mei 1 adult zomerkleed Heemskerk – Waterb. Noorderv. J. Heeremans
10 mei 1 adult zomerkleed Heemskerk – Waterb. Noorderv. R. Slings
13 mei 3 adult zomerkleed Heemskerk – Waterb. Noorderv. P. v/d Linden

IJslandse Grutto

02 april 20ex. t/p Castricum - De Groote Ven Mark Res

Rosse Grutto

01 mei 100ex. -> Noord Castricum - Strand / Noordzee Lonnie Bregman

Zwarte Ruiter

24 april 1 ex. Castricum - De Groote Ven Cees de Vries
02 mei 2ex. t/p Heemskerk - Waterberging Noorderveld Ruud Altenburg
05 mei 1 ex. zomerkleed Heemskerk – Waterb. Noorderv. Ruud Altenburg
20 juni 2ex. vangst NHD - Zuidernollen Piet Admiraal

Bosruiter

01 mei 2ex. Heemskerk - Waterberging Noorderveld Hans Groot
02 mei 1ex. t/p Heemskerk - Waterberging Noorderveld Ruud Altenburg
03 mei 3ex. Heemskerk - Waterberging Noorderveld Lonnie Bregman
05 mei 1ex. t/p Heemskerk - Waterberging Noorderveld Ruud Altenburg
17 mei 2ex. opvliegend NHD - Terrein Bakkum Luc Knijnsberg
17 mei 5ex. Heemskerk - Waterberging Noorderveld Ruud Altenburg,
Rienk Slings
21 mei 1ex. t/p Heemskerk - Waterberging Noorderveld Willem Olbers
27 mei 1ex. t/p NHD - Infiltratiegebied Hans Schekkerman, Ruud Altenburg
02 juni 1ex. t/p NHD - Terrein Heemskerk Bert Beekman
20 juni 1ex. -> Zuid NHD - Soeckebacker Arnold Wijker

Oeverloper

26 mei 6ex. t/p Heemskerk – Waterb. Noorderv. R. Altenburg "Baltsend!"
26 mei 9ex. t/p Heemskerk - Waterberging Noorderveld H. Schekkerman
27 mei 1ex. t/p NHD - Hoefijzermeer Steven van Leeuwen
28 mei 2ex. Heemskerk - Waterberging Noorderveld Jos Vroege
29 mei 1ex. Heemskerk - Waterberging Noorderveld Jos Vroege

Zwartkopmeeuw

10 april 1 2e zomerkl. t/p Heemskerker Noordbroekpolder D. Groenendijk
01 juni 1 2ekj Heemskerk - Waterberging Noorderveld Ruud Altenburg
17 juni 1 -> West IJmuiden - Noordpier Bert Beekman
23 juni 1 ad zomerkl. foeragerend Castricumerpolder Hans Schekkerman

Dwergmeeuw

21 april 125 -> NoordOost NHD - Terrein Bakkum H. v. Oosten "Leuk! Die tijd van het jaar weer; wat een grote groep! thermiekend roepend en af naar NO"

22 april 150 foeragerend Cast.- Strand / Noordzee H. Groot, R. Altenburg

30 april 2 -> Noord NHD - t.h.v. Paal 40 Ruud Altenburg

Geelpootmeeuw

02 april 1 tweede kalenderjaar t/p IJmuiden - Noordpier Ruud Altenburg

10 mei 1 derde kalenderjaar t/p NHD - Infiltratiegebied Ruud Altenburg

28 juni 1 2^e kj Heemskerk - Waterberging Noorderveld Ruud Altenburg

Pontische Meeuw

02 april 1 tweede kalenderjaar t/p IJmuiden - Noordpier Ruud Altenburg

03 april 1 eerste winter t/p IJmuiden - Noordpier Mark Res

04 april 1 t/p IJmuiden - Noordpier Pim Julsing

Kleine Burgemeester

02 april 1 vierde kalenderjaar t/p IJmuiden - Noordpier Ruud Altenburg

Grote Burgemeester

03 april 1 eerste winter t/p IJmuiden - Noordpier Mark Res

14 april 1 t/p NHD - Hazenduin Peter ter Heide "2cy min of meer t/p."

22 april 1 t/p IJmuiden - Noordpier meerdere waarnemers

30 april 1 -> Noord NHD - t.h.v. Paal 40 Ruud Altenburg "3kj of sterk gesleten (witte) 2kj in grote stroom meeuwen richting vissersboten. Leek me niet de vogel van de Zuidpier"

06 mei 1 t/p IJmuiden - Noordpier Bert Beekman

Dwergstern

30 april 2 -> Noord NHD - t.h.v. Paal 40 Ruud Altenburg

08 mei 3 t/p NHD - Terrein Castricum Ruud Altenburg

Zwarte Stern

01 mei 1 foeragerend Heemskerk - Waterberging Noorderveld R. Stoker

01 mei 2 -> Noord Castricum - Strand / Noordzee Lonnie Bregman

Halsbandparkiet

12 april 1 t/p Castricum Cees de Vries

12 april 1 Heemskerk - Landgoed Marquette M. v. Leeuwen, J. Heeremans

25 april 2 t/p Beverwijk Klaas van den Berg

05 mei 2 t/p Heemskerk - Landgoed Marquette Martijn de Jong

18 mei 1 overvliegend Castricum Hans Schekkerman

mogelijke Kuifkoekoek

24 april 1 t/p NHD - Infiltratiegebied Willem Olbers fotografeerde een opvallende vogel. Hij dacht aan een Kuifkoekoek. Dit lijkt niet te kloppen maar wat het wel is, is onduidelijk.

Kerkuil

09 april 1 t/p Heemskerkduin e.o. Piet Admiraal

21 april 1 t/p Castricum (gemeente) Maurice Tijm

25 mei 3 t/p Heemskerkduin e.o. Dick Groenendijk

29 mei 1 t/p Heemskerkduin e.o. Willem Olbers

08 juni 2 adult t/p Heemskerkduin e.o. Dick Groenendijk

Ransuil

03 april 2 t/p Castricum Mark Res

19 april 1 verkeersslachtoffer A9 - Castricum Klaas van den Berg

28 juni 3 juveniel t/p Beverwijk Klaas van den Berg

Velduil

02 april 3 opvliegend Heemskerk Noordbroekpolder Geuko ten Have

30 april 1 opvliegend NHD - t.h.v. Paal 43 Ruud Altenburg

01 juni 1 adult overvliegend NHD - t.h.v. Paal 48 Rinus Dillerop

Gierzwaluw

04 april 1 t/p NHD - Zuidernollen Arnold Wijker "erg vroeg voor onze regio"

Alpengierzwaluw

27 mei 1 -> Noord NHD - Vogelduin Lonnie Bregman "Pikte hem net na achten op boven het strand met enkele Gierzwaluwen; kwam bijna recht over me heen gevlogen, waarbij grote witte buikvlek en witte keel (incl. donkere band daartussen) onmiskenbaar waren! Hierna richting NNO.

IJsvogel

02 april 1 roepend Velsen-Noord –

Wijkeroogpark/Industrieterrein

Paul v/d Linden

Bijeneter

18 mei 1 adult t/p NHD – Zuidernollen

In het hout bij de ringershut

Draaihals

09 april 1 t/p NHD - Terrein Castricum

Sander Schagen

02 mei 1 baltsend/zingend NHD -

Soeckebacker Kees (C.J.G.)

Scharringa

Oeverzwaluw

Vanaf 22 april vlogen verschillende

Oeverzwaluwen over ons telgebied. P.

Admiraal telde op 6 mei de grootse

groep: 25 vogels boven Hoefijzermeer

Bijeneter

Foto: Rene Vos

Duinpieper

9 mei 1 t/p NHD - Infiltratiegebied P. Admiraal Pas herkend vanaf de foto's

Engelse Kwikstaart

26 april 1 t/p NHD - Terrein Bakkum Luc Knijnsberg

1 mei 1 man -> Noord NHD - Vogelduin Lonnie Bregman

5 mei 1 Vrouw en 2 mannetjes Waterberging Noorderveld Ruud Altenburg

5 mei 5 adult t/p NHD - Infiltratiegebied Rinus Dillerop

6 mei 1 t/p Heemskerk - Waterberging Noorderveld Robert Stoker

7 mei 3 man en 4 vrouw ter plaatse NHD - Terrein Egmond Luc Knijnsberg

11 mei 1 man t/p Heemskerk - Waterberging Noorderveld Ruud Altenburg

11 mei 3 /p NHD - Terrein Egmond Natasja Nachbar

13 mei 3 foeragerend NHD - Terrein Egmond Addy van Overbeeke

Noordse Kwikstaart

20 mei 1 man tweede kalenderjaar t/p Heemskerk - Waterberging Noorderveld Ruud Altenburg "Met wittige keel dus waarschijnlijk 2kj.

Grote Gele Kwikstaart

2 april 1 t/p Castricum - Zeeweg Richard Reijnders

9 mei 1 t/p NHD - Hoefijzermeer Piet Admiraal

18 mei 1 man t/p NHD - Terrein Heemskerk Dick Groenendijk

18 mei 1 ex. overvliedend Wijk a Zee - Vuurbaakduin e.o. D. Groenendijk

25 mei 1 opvliedend NHD - Terrein Egmond Lonnie Bregman "Rare plek!"

27 mei 1 -> Noord NHD - Zuidernollen H. Schekkerman, R. Altenburg

11 juni 1ex. t/p NHD - Terrein Heemskerk Rienk Slings

Rouwkwikstaart

4 april 2 foeragerend NHD - Terrein Egmond Luc Knijnsberg

6 april 1 Vrouw t/p Castricum aan Zee Ruud Altenburg

11 april 1 Vrouw foeragerend NHD - t.h.v. Paal 43 Cees de Vries

19 april 1 foeragerend NHD - Terrein Egmond Luc Knijnsberg

24 april 2 man foeragerend NHD - Infiltratiegebied Han Buckx

24 april 3 foeragerend NHD - Infiltratiegebied Jos Vroege "In een grote groep Witte Kwikstaarten (en een Gele Kwikstaart)"

10 mei 1 Vrouw t/p Heemskerk - Waterberging Noorderveld R. Altenburg

19 mei 1 t/p NHD - Infiltratiegebied Jos Vroege

24 mei 1 t/p NHD - Hoefijzermeer Jos Vroege

5 juni 1 foeragerend NHD - Terrein Egm. L. Knijnsberg waarsch. broedend

Nachtegaal

11 april 1 baltsend / zingend Castricum - Zeeweg Ronald Sunnotel

11 april 1 NHD - De Krim Arnold Wijker

11 april 1 NHD - t.h.v. Paal 43 Cees de Vries eerste

11 april 1 NHD - Terrein Heemskerk Arend de Jong

11 april 2 baltsend / zingend NHD - Terrein Castricum Piet Admiraal
2 mei 29 baltsend / zingend NHD - Zuidernollen René Vos "langs het fietspad tussen Duinweg en Hoefijzermeer"

Blauwborst

3 april 1 baltsend / zingend NHD - Terrein Heemskerk Piet Admiraal

Zwarte Roodstaart

2 april 1 Vrouw t/p NHD - Zweefvliegveld Willem Olbers
14 april 1 Vrouw t/p NHD - De Krim Marja Pruis en Rob Smit
30 april 1 t/p NHD - Infiltratiegebied Tello Neckheim
18 mei 1 man adult t/p NHD - Vogelduin Hielke Boomsma
14 juni 1 man t/p NHD - Terrein Bakkum Willem Olbers
20 juni 3 t/p Heemskerk Hans Groot "Paar met minimaal één uitgevlogen jong. Al vanaf 24 maart aanwezig" (vanaf 14 April regelmatig gemeld)

Paapje

30 april 1 t/p NHD - Terrein Egmond Marco Witte
30 april 1 t/p NHD - Zweefvliegveld Ruud Altenburg
30 april 2 t/p NHD René Mastwijk "Bij de Wei van Brassier, Westkant"
3 mei 1 man adult vangst NHD - Zuidernollen Luc Knijnsberg
5 mei 2 man foeragerend NHD - Zuidernollen Arnold Wijker
9 mei 1 t/p NHD - Zweefvliegveld Piet Admiraal

Groenlandse Tapuit

5 mei 1 man t/p NHD - Zuidernollen Arnold Wijker "na zien gevangen"
5 mei 1 Vrouw t/p NHD - Zuidernollen Arnold Wijker "na zien gevangen"

Beflijster

Vanaf april werden verschillende beflijsters in het NHD gezien.
18 foeragerend NHD - Terrein Castricum Cees de Vries "losse groep foeragerend op grens struweel grasland. Meerderheid man"
Laatste waarneming 8 mei 1 Vrouw t/p NHD - Zuidernollen Ruud Altenburg

Bosrietzanger

19 mei 1 baltsend / zingend NHD - Infiltratiegebied Hans Schekkerman
19 mei 1 baltsend / zingend Wijk aan Zee - staalfabrieken F. Lanfermeijer
20 mei 1 baltsend / zingend NHD - Infiltratiegebied Arnold Wijker
21 mei 2 baltsend / zingend NHD - Infiltratiegebied Ruud Altenburg
23 mei 1 man baltsend / zingend NHD - Terrein Heemskerk D. Groenendijk
24 mei 1 baltsend / zingend NHD - Infiltratiegebied Jos Vroege
24 mei 2 man baltsend/zingend Uitgeest – Uitgeesterbroekp. L. Bregman
27 mei 1 baltsend / zingend Castricum Arend de Jong
28 mei 1 baltsend / zingend Castricum Henk Levering
29 mei 1 baltsend / zingend Castricum - Krogenbos e.o. Jos Vroege
2 juni 1 man balts/zang Wijk/Zee-duinen/strand Dick Groenendijk

7 juni 1 man baltsend / zingend NHD - Infiltratiegebied Dick Groenendijk
10 juni 1 baltsend / zingend NHD - Hoefijzermeer Jos Vroege
16 juni 2 baltsend / zingend Castricum H. Levering "2 zingende mannetjes"
27 juni 1 man baltsend / zingend NHD - Terrein Castr. Dick Groenendijk
27 juni 1 man baltsend / zingend NHD - Terrein Heemsk. Dick Groenendijk
28 juni 1 baltsend / zingend Uitgeest Ruud Altenburg

Spotvogel

17 mei 1 man adult baltsend / zingend NHD - Terrein Castr. Rinus Dillerop
19 mei 1 baltsend / zingend NHD - Terrein Heemskerk Hans Schekkerman
21 mei 1 baltsend / zingend Heemskerk Noordbroekpolder Ruud Altenburg
25 mei 1 man baltsend / zingend Heemskerk Lonnie Bregman
25 mei 1 baltsend / zingend NHD - De Krim Arnold Wijker
25 mei 1 NHD - Hoefijzermeer Hans Schekkerman
27 mei 1 man adult zomerkleed baltsend / zingend Egmond-B. Cees Baart
28 mei 1 baltsend / zingend Castricum Jos Vroege
28 mei 1 baltsend / zingend NHD - Centrale Vlak e.o. Arnold Wijker
28 mei 1 baltsend / zingend NHD - De Krim Arnold Wijker
30 mei 1 man baltsend / zingend Akersloot Bart Bos
4 juni 1 baltsend / zingend Heemskerk Noordbroekpolder H. Schekkerman
5 juni 1 man baltsend / zingend Castricum Henk van der Leest
10 juni 1 roepend Heemskerk Noordbroekpolder Ruud Altenburg

Orpheusspotvogel

15 mei 1 man adult baltsend / zingend NHD - Terrein Heemskerk Rinus Dillerop "Er zijn foto's en geluidopnames gemaakt."
2 juni 1 man baltsend / zingend NHD - Terrein Heemskerk Dick Groenendijk "Nog aanwezig"

Braamsluiper

16 april 1 baltsend / zingend Castricum Cees de Vries
16 april 1 baltsend / zingend NHD - Vogelduin Ruud Altenburg
16 april 1 ter plaatse NHD - Zuidernollen Luc Knijnsberg "vangst"

Fluiter

Vanaf 20 april tot en met half juni werden op zeven verschillende plekken fluiters gehoord. (NHD - Terrein Bakkum, Terrein Egmond, Centrale Vlak e.o., Terrein Castricum, De Krim, Terrein Heemskerk en Soeckebacker)

Vuurgoudhaan

22 april 1 baltsend / zingend NHD - Terrein Egmond Arnold Wijker
22 april 1 roepend NHD - Vogelduin Hans Groot, Ruud Altenburg

Bonte Vliegenvanger

17 mei 1 Vrouw foeragerend NHD - Centrale Vlak e.o. Jos Vroege

Boomklever

Het gaat goed met de Boomklever. Op de volgende plekken werd de vogel waargenomen: NHD - Duin en Bosch, Terrein Bakkum, Terrein Heemskerk, Geversduin, Terrein Castricum en Terrein Egmond

Wielewaal

27 mei 1 baltsend / zingend Heemskerk Ruud Altenburg
3 juni 1 man baltsend / zingend NHD - Terrein Castricum R. Reijnders
3 juni 1 baltsend / zingend NHD - Terrein Castricum Leo Heemskerk
10 juni 1 baltsend / zingend NHD - Terrein Heemskerk Rienk Slings

Klapekster

4 april 1 t/pe NHD - t.h.v. Paal 43 Luc Knijnsberg
6 april 1 adult t/p NHD - Vogelduin Henk van der Leest
9 april 1 t/p NHD - t.h.v. Paal 43 Willem Olbers
14 april 1 adult t/p NHD - t.h.v. Paal 43 Herman v. Oosten, Ruud Altenburg

Bonte Kraai

25 mei 1 t/p NHD - Infiltratiegebied Piet Admiraal en Lonnie Bregman "In een groepje Zwarte Kraaien"

Keep

2 mei 1 man roepend NHD - Zuidernollen René Vos

Sijs

5 april 1 -> Noord NHD - Zuidernollen Piet Admiraal
29 april 1 -> Noord Heemskerk Hans Groot
9 mei 24 -> Zuid NHD - De Krim Arnold Wijker
21 juni 1 Castricum Hans Schekkerman
28 juni 4 NHD - Terrein Heemskerk Dick Groenendijk

Kleine Barmsijs

26 april 1 t/p NHD - Terrein Egmond Dick Groenendijk
13 mei 1 man baltsend / zingend NHD - De Krim Sander Schagen
18 mei 1 man baltsend / zingend NHD - Terrein Heemsk. Dick Groenendijk
26 mei 1 -> Zuid NHD - Terrein Castricum Hans Schekkerman

Kruisbek

30 april 2 t/p NHD - Terrein Bakkum Arnold Wijker
13 mei 2 -> Oost Castricum Henk Levering
19 mei 20 overvliegend NHD - Terrein Heemskerk Hans Schekkerman
19 juni 1 roepend NHD - Centrale Vlak e.o. Luc Knijnsberg
19 juni 1 t/p NHD - Terrein Bakkum Hemme Batjes
19 juni 1 NHD - Terrein Egmond Michel de Lange
25 juni 3 t/p NHD - Zweefvliegveld Rienk Slings

Roodmus

27 mei 1 man baltsend / zingend NHD - Centrale Vlak e.o. Arnold Wijker

28 mei 1 t/p NHD - Zuidernollen Leo Heemskerk Zingend

2 juni 1 adult baltsend / zingend NHD - Terrein Heemskerk Rinus Dillerop

7 juni 1 man adult baltsend/zingend NHD - Terrein Heemsk. D.Groenendijk

11 juni 1 man tweede zomer baltsend / zingend NHD - Terrein Heemskerk Rienk Slings "Een niet uitgekleurde man"

27 juni 1 man adult zomerkleed baltsend / zingend NHD - Terrein Heemskerk Dick Groenendijk "Gedurende de ochtend meerdere keren kort horen zingen; gebruikt ver uit elkaar gelegen zangposten in het noordelijk deel van lkief"

Lepelaars, 13 mei 2012

LEZINGEN & EXCURSIES – 4de kwartaal 2012

Commissie Lezingen & Excursies

NB i.v.m. brandveiligheid max. 114 bezoekers voor de lezingen in bezoekerscentrum 'de Hoep'; vol is vol!

Zondag 30 sep: Excursie 'Oostvaardersplassen'.

Excursieleider: Jan Castricum.

Vertrek station Castricum: 8.00 uur; tot ca. 16.00 uur.

Zondag 14 okt en zaterdag 20 okt: Excursie 'Vogeltrek', Noordhollands Duinreservaat.

Excursieleiders: Hans Kuperus op 14 okt; Huub Huneker op 20 okt.

Vertrek, vanaf Strandplateau Castricum (= einde van Zeeweg Bakkum): 8.00 uur; tot ca. 12.00 uur.

Let op: beide excursies gaan alléén door bij gunstige weersomstandigheden. Wel/niet doorgaan wordt bekendgemaakt op voorafgaande avond, via emailkring. U kunt de avond voorafgaande aan de excursie ook bellen (tussen 19.00 en 20.00 uur) met Hans Kuperus (0251-657810) of Huub Huneker (0251-206303).

Zondag 4 nov: Excursie 'Wieringen, Wieringermeer en vogeltelpost Afsluitdijk'.

Excursieleider: Huub Huneker.

Vertrek station Castricum: 8.00 uur; tot ca. 17.00 uur.

Dinsdag 13 nov: Algemene Ledenvergadering.

PWN bezoekerscentrum 'de Hoep'; aanvang 20.00 uur.

Na de pauze: lezing van Leo Heemskerk 'Boommarters in ons werkgebied (met resultaten boommarteronderzoek van PWN en LNH)'.

Dinsdag 20 nov: Dialezing 'Rotganzen in het broed- en overwinteringsgebied'.

Spreker: Wim Tijsen.

PWN bezoekerscentrum 'de Hoep'; 20.00 uur.

Zaterdag 15 dec: Winter-(fiets-)excursie, NHD.

Excursieleiders: Dick en André Dekker.

Vertrek station Castricum: 9.00 uur; tot ca. 13.30 uur. Eigen fiets.

Let op: bij slecht weer kan deze excursie worden afgelast via emailkring. U kunt ook Marian v. Leeuwen bellen (0251-311092).

Woensdag 16 jan: Dialezing 'De Aërodynamica van de Vogelvlucht'.

Spreeker: Paul Vermeulen.

PWN bezoekerscentrum 'de Hoep'; 20.00 uur.

Zondag 20 jan: Fietsexcursie 'Leuke plekken rond Alkmaardermeer, (o.a. Hempolder)'.

Excursieleider: Bart Korf.

Vertrek station Castricum: 9.00 uur; tot ca. 13.00 uur. Eigen fiets.

Let op: bij slecht weer kan deze excursie worden afgelast via emailkring.

U kunt ook Marian v. Leeuwen bellen (0251-311092).

31 mei tot 2 juni: Weekendexcursie 'Drenthe (en een beetje Friesland)'.

In het voorjaar van 2013 gaan we een weekend naar Drenthe. Aldaar bezoeken we o.a. het Fochteloërveen, het Hijkerveld (met daarin Diependal) en het Fries-Drentse Wold. We logeren in een groepsaccommodatie bij Appelscha, tegen de bossen van het Fries-Drentse Wold. Deze excursie vindt plaats van vrijdag 31 mei tot zondag 2 juni, 2013. Er kunnen maximaal 16 deelnemers mee. De kosten (voor verblijf, vervoer en maaltijden) zullen ca. € 150,- bedragen, maar dit bedrag is nu nog erg onzeker. Er zal behoorlijk veel gewandeld worden, wellicht gaan we ook fietsen huren.

Aanmelding kan vanaf 1 november t/m 15 december bij Renie van der Werf (Renie.vanderWerf@planet.nl) of 072-5337078). Na inschrijving zal t.z.t. een voorschot van € 75,- worden gevraagd.

Een summiere beschrijving van de te bezoeken gebieden staat hieronder. Op internet vindt u véél meer info.

Het **Fochteloërveen** (Natuurmonumenten) is een groot, goed bewaard, hoogveengebied. Er broeden veel vogelsoorten: o.a. Boomvalken, veel Paapjes, hopelijk een paar Kraanvogels, en wellicht een Slangenarend. Maar nog véél meer.

Het **Hijkerveld** (Drentse Landschap) behoort tot de grootste heidevelden van Drenthe. Het vogelreservaat **Diependal** vormt hiervan een onderdeel. Het bestaat uit het vloeimeer van de voormalige aardappelmeelfabriek 'Oranje', en wat kleinere vloeivelden. Het gebied is goed te bekijken vanuit een, midden in het reservaat gelegen, vogelobservatiehut, die via een 'ondergrondse' tunnel te bereiken is. Alle Nederlandse futensoorten (inclusief de Geoorde Fuut en Roodhalsfuut) broeden hier.

Het **Drents-Friese Wold** (Staatsbosbeheer) is één van de grootste natuurgebieden van Nederland. In 2000 werd ruim 6000 hectare bos, heide, stuifzand en beekdalgraslanden aangewezen als Nationaal Park. In dit gebied broeden zeer veel (bos-)vogelsoorten.

Noteer ook deze (voorlopige) data alvast in uw agenda:

- Za 2 feb: Dagexcursie 'Friese Waddenkust'; o.l.v. Arend de Jong.
- Zo 3 mrt: Dagexcursie 'Zeeuwse en Zuidhollandse Eilanden'; o.l.v. Kees Roselaar.
- Ergens in feb: Dialezing, nog geen nadere gegevens bekend. PWN bezoekerscentrum 'de Hoep'; 20.00 uur.
- Za 13 apr: Ochtendexcursie omgeving Haarlem (Elswout, Koningshof of evt. Duin en Kruidberg); o.l.v. Bart Korf.
- Zo 28 apr: Ochtendexcursie 'Geestmerambacht en Kleimeerpolder'; o.l.v. Marian van Leeuwen en Renie van der Werf.
- Za 11 mei: Dagexcursie 'Quackjeswater en Breedewater (gelegen in Voornes Duin)'.

Wijzigingen Ledenbestand

De volgende nieuwe leden hebben zich aangemeld:

Mw. G. Brenkman	Oosterweide 3	1902 SE Castricum
Dhr. K. Driest	Eihof 1	1901 GZ Castricum
Dhr. B.J.M. Prins	Geelvinckstraat 30	1901 AH Castricum
Dhr. N. Mudde	Merel 107	1965 GP Heemskerk

Paapje, Coto Donana (S), 16-9-2009

Foto: Hans Stapersma

Wespendief, Tarifa (S), 11-9-2009

Foto: Hans Stapersma
De Winterkoning 47 (4)